

Lausunto Pirkanmaan alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2021 - 2024

Khall § 74

Valmistelija: hallintojohtaja, puh. 040 091 5660

Kunnilta pyydetään lausuntoa Pirkanmaan alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 26.3.2021 mennessä. Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021 - 2024 linjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen alueellisen koordinaation painopisteet vuosille 2021 - 2024. Sen toimeenpano käynnistyy kesällä 2021. Valta-kunnalliseen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen liittyvien hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyttyä asiakirjaan tehdään tarvittavat päivitykset. Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on keskeinen työväline Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen suunnitelman (2011) toimeenpanossa väestötason hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseksi.

Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on laadittu yhdessä kuntien, sairaanhoitopiirin ja eri sidosryhmien kanssa. Työstämiseen osallistuneet henkilöt ovat tuoneet asiakirjaan oman substanssiosaimisensa ja edustamansa organisaation näkökulman. Alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaation tavoite Pirkanmaalla on väestötasolla hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen ja siten vaikuttaminen sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuskehitykseen. Positiivisen muutoksen aikaansaamiseksi tarvitaan yhden-suuntaisia ja eri toimijoiden yhteistyössä toteuttamia toimenpiteitä alueellisella tasolla, kunnissa ja Pirkanmaan erikoissairaanhoidossa. Järjestöillä on tärkeä rooli asiakas- ja tutkimusnäkökulman nostajana.

Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman 2021 - 2024 ydin on taulukkomuodossa esitetty alueellinen hyvinvointisuunnitelma. Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman 2021 - 2024 visio on "Kuntalainen voi hyvin ja on tyytyväinen elämäänsä. Kuntalaisella on hyvä arki ja mielekäs elämä". Hyvinvointisuunnitelman perustana on Pirkanmaan alueellisen hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen koordinaation kattavien 24 kunnan väestön hyvinvointi- ja terveysseurantatiedot vuosilta 2009 - 2019 sekä kuntien lakisääteisten laajojen hyvinvointikertomusten painopisteet valtuustokaudelle 2017 - 2020. Tilannekuvan perusteella on työstetty painopisteet ja näille tavoitteet, jotka ovat yhteiset alueellisen tason ja erikoissairaanhoidon toiminnalle ja ehdotuksina kunnille. Tavoitteille on laadittu toimeenpanosuunnitelmat, joiden sisältämät toimenpiteet ovat erilaiset eri toimijoille. Toimeenpanosuunnitelman sisällöistä useat liittyvät sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toiminnallisten muutosten työstämiseen Pirkanmaalla, eli

PirSOTE- ja KOMAS-hankkeisiin.

Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomuksen 2021 - 2024 kertomusosa kuvaa alueellisen hyvinvointikertomuksen 2017 -2020 painopisteiden toimeenpanoa valtuustokaudella 2017 -2020 alueellisen tason ja erikoissairaanhoidon toimenpiteinä. Suunnitelmaosa on edellä kuvattu toimeenpanosuunnitelma vuosille 2021 - 2024.

Kunnat laativat valtuustokausittain lakisääteiset omat laajat hyvinvointikertomuksensa, jotka perustuvat kunnan oman väestön hyvinvointi- ja terveysseurantatietoihin. Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman 2021 - 2024 valmisteluprosessin aikana on välivaiheiden valmistuttua niiden tiedot välitetty hyödynnettäviksi kunnan hyvinvointityössä Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattoreiden verkoston kautta. Alueellisen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman toimeenpanosuunnitelmassa on ehdotukset miten alueellisten, kaikkia kuntia koskevien, painopisteiden ja niiden tavoitteiden toimeenpanoa voi toteuttaa kunnassa. Kunnan hyvinvointityö koskee kaikkia toimialoja, joten asiakirjasta toivotaan laajaa keskustelua eri toimielimissä.

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021 - 2024 päivitetään lausuntojen saavuttua, jonka jälkeen sen käsittelee ja hyväksyy Pirkanmaan sairaanhoitopiirin valtuusto. Hyväksymisen jälkeen asiakirja löytyy www.sahkoinenhyvinvointikertomus.fi -verkkosivulta. Pirkanmaan sairaanhoitopiiri on pyytänyt jäsenkunnilta ja muilta tahoilta lausuntoja erityisesti asiakirjan luvussa 4.3. esitetyn toimeenpanosuunnitelman sisällöstä. Lausunnot on pyydetty toimittamaan 26.3.2021 mennessä. Hallintojohtaja on pyytänyt lausunnon jättämiselle lisää aikaa 30.3.2021 asti.

Lausuntopyyntö, Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma vuosille 2021 - 2024 ja asiakirjan esittelydiat ovat oheismateriaalina.

Kunnanjohtajan ehdotus: Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Alueilla ja kunnissa tehtävän hyvinvointityön merkitys on jatkuvasti lisääntymässä. Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma vuosille 2021- 2024 kuvaa hyvin kuntien ja alueen välistä yhteistyötä ja tukee kuntien strategista johtamista toimien samalla alueellista hyvinvointityötä tukevana seurantatyökaluna. Asiakirja on hyvin laadittu kuvaus Pirkanmaan maakunnan hyvinvoinnin tilanteesta. Asiakirjan hyvinvointi- ja terveyseroja kaventavat tavoitteet ovat huolella laadittu yhteistyössä maakunnan kuntien kanssa. Asiakirjan kohdan 4.3. alueellisen tason ja kuntakohtaisen tason painopisteet ja tavoitteiden toimeenpanosuunnitelma on niin ikään huolella laadittu

kokonaisuus.

Asiakirja on kuitenkin hyvin laaja kokonaisuus ja siinä on esitelty runsaasti erilaisia malleja ja suunnitelmia, jolloin saattaa herätä kysymys siitä, kuinka ne käytännön tasolla saadaan nivoutumaan toisiinsa. Suunnitelma on poikkihallinnollinen ja organisaatorajat ylittävä ja vaatii siksi huolellista koordinoitua niin alueellisilta kuin paikallistason toimijoilta. Kuntien erilaisuudesta, palvelurakenteista ja voimavaroista johtuen asiakirjaan sisältyvien suunnitelmien jalkauttaminen tulee suunitella huolella, jotta kuntalaiset saisivat täyden hyödyn suunnitelluista toimenpiteistä.

Kuhmoisten kunnalla ei ole asiakirjaan muutosesityksiä.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.